

USUSRET JUBILEJU 2.000 GODINE

LITURGIJSKI VODIČ 1996-1997.

Liturgijska komisija pri Središnjem odboru za proslavu velikoga jubileja svete godine 2.000 u Rimu pripremila je jedan liturgijski vodič koji bi mogao korisno pripomoći pri organiziranju bogoslužja u godini 1996-1997. Taj vodič pretpostavlja normalno i redovito bogoslužje, u prvom redu nedjeljnu misu i jutarnju i večernju molitvu časoslova. Priloženi uzorci pretpostavljaju daljnje prilagodbe prema konkretnim prilikama pojedinih crkvenih zajednica pa su ovo više uzorci i nadahnuće za priređivanje odgovarajućeg bogoslužja a ne gotovi obrasci. Ipak, ovaj vodič sadrži dragocjene upute i prikladne poticajne savjete osobito kod isticanja glavnih misli vodilja, izbora svetopisamskih tekstova i prikladnih molitava pa smo smatrali korisnim pružiti prijevod toga vodiča na uvid našim čitateljima kao poticaj i nadahnuće.

U tu je svrhu spomenuta Liturgijska komisija priredila tri misna obrasca (Krist, jedini spasitelj svijeta, Poziv krštenika u Kristu Spasitelju, Blažena Djevica Marija, Majka Spasiteljeva), više obrazaca molitve vjernika i nekoliko uzoraka molitava pred Presvetim oltarskim sakramentom izvan misnog slavlja. Priređena su i tri formulara litanija koje bi se mogle moliti prigodom obavljanja pučkih pobožnosti.

U ovom broju donosimo prijevod dijela predloženih ideja vodilja kroz došašće, božićno vrijeme i na blagdane koji dolaze u to vrijeme te uzorke molitava pred izloženim Svetootajstvom. Sve je to materijal za daljnje razmišljanje i doradu kroz vrijeme došašća i u božićno vrijeme.

HODITI S KRISTOM U NOVOSTI ŽIVOTA

KRIST - VJERA - KRŠTENJE

UVOD

Teme predložene u vodiču za godinu 1996/97, što je prvi dio trogodišnje pripreme za jubilejsku 2.000 godinu, nemaju namjeru uspostaviti usporedni kolosijek Crkvenoj liturgiji nego ove predložene teme žele biti samo potporanj produbljivanju i pomoć življenju sadržaja Kristova otajstva kako to određuje liturgijska godina u Misalu i Lekcionaru s naglascima naznačenim u apostolskom pismu vrhovnoga svećenika Ivana Pavla II. "*Tertio Millenio Adveniente*" (dalje: TMA) osobito br. 10-11 i 40-43).

Glavne su teme ove godine: razmatranja o Kristu, ponovno otkrivanje krštenja i oživljavanje vjere, kojoj je Marija navisi uzor. "Da bi upoznali istinski Kristov identitet, dolikuje da se kršćani u obnovljenom zanosu povrate k Svetom pismu" (TMA, br.40). U ovom se vodiču pridaje posebna pažnja misnim svetopisamskim čitanjima.

DOŠAŠĆE

Bog dolazi, vraća se čovjeku da bi se čovjek povratio Bogu. Bog, vjeran svojim obećanjima nudi spasenje; čovjek je pozvan da usmjeri svoj život prema Bogu i da Boga prizna svojim Stvoriteljem, Gospodarom i Otkupiteljem. Bog se približava ljudima i nudi im svoje kraljevstvo koje je uspostavio Krist Božji sin, kraljevstvo u kome svaki dašak slobode, pravde i mira nalazi puno ispunjenje: "Isus Krist, jedini spasitelj svijeta jučer, danas i uvijek" (Usp. Hebr 13,8).

Bogoslužje došašća u vjernicima hrani iščekivanje Parusije, oživljeno mesijanskim tekstovima Staroga zavjeta u Božićnoj perspektivi koja obnavlja uspomenu na neka - iako još ne u potpunosti - već ostvarena obećanja.

Došašće je, dakle, po svome obilježju iščekivanje Gospodinova dolaska koji ujedinjuje i prošli i budući dolazak i zbog toga vrijeme prikladno za otkrivanje Božjega plana u osobnome životu i pripreve za "novo proljeće kršćanskoga života koje će se otkriti u Velikom jubileju, ako kršćani budu poučljivi djelovanju Duha Svetoga" (TMA, br.18).

PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA - 1. prosinca 1996.

"Bdijte, jer ne znate kad će se gospodar kuće vratiti!"

Kršćanski je život kao putovanje noću pa zbog toga treba "bdjeti", bdjeti djelotvorno u iščekivanju susreta s Gospodinom (Mk 13,33-37). Crkva traži da se Gospodin požuri, probudi svoju moć i dođe, rasvijetli lice svoje i spasi nas" (Ps 79).

Dan Gospodnjega očitovanja mora nas zateći besprijeorne (1 Kor 1,8). On, u stvari, dolazi kao naš Otkupitelj i stiže ususret onima koji ostvaruju pravdu i paze na njegove putove (Iz 63,16; 64,4).

DRUGA NEDJELJA DOŠAŠĆA - 8. prosinca 1996.

"Pripravite put Gospodinu Bogu koji dolazi u moći!"

Krstitelj koji nam pokazuje da je Gospodin blizu zahtijeva od svakoga čovjeka da se raspoloži za susret s Bogom: "Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze" (Mk 1,3) Eto, kako se *budnost* kao općenita tema prve nedjelje došašća danas konkretizira kao obraćenje. U svakom slučaju, Gospodin poduzima inicijativu. On je onaj koji dolazi "u moći" (Iz 40,10). Vjieran svojem obećanju, Gospodin će ispuniti naše iščekivanje "novog neba i nove zemlje u kojima će prebivati pravednost" (2 Pt 3,13).

Za svakoga od nas to je već u začetku ostvareno na dan našega krštenja "u Duhu Svetomu" (Mk 1,8).

TREĆA NEDJELJA DOŠAŠĆA - 15. prosinca 1996.

“Radujte se uvijek u Gospodinu jer on je blizu!”

Radost koja obilježava ovu nedjelju dolazi od činjenice “da je Gospodin blizu” (Fil 4,5), ali je utemeljena prvenstveno na tome da je blizu Mesija siromaha (Iz 61,1), a to su oni koji polažu sve svoje pouzdanje, nadanje i iščekivanje samo u Boga. Toj radosti siromaha pridružuje se Marijina radost, radost službenice kojoj je “poniznost” nagrađena materinstvom Božjim (Lk 1,46-48). Na pitanje: tko je Isus? današnje bogoslužje odgovara: To je onaj koji je “poslan donositi blagosvijest siromasima” (Iz 61,1; Lk 4,18).

ČETVRTA NEDJELJA DOŠAŠĆA - 22. prosinca 1996.

“Gospodin je vjeran dovijeka!”

Bog je vjeran i ispunjava svoja obećanja. Proročke riječi koje je Natan uputio Davidu (2 Sam 7) nalaze svoj odjek u ispunjenju obećanja dana Mariji (Lk 1,26-38). Djevica Marija prihvaća navještaj vjerom, Isusova majka postaje uzorak po kome je svim ljudima objavljeno i naviješteno otajstvo poslušnosti u vjeri (Rim 16,26).

BOŽIĆ I BOGOJAVLJENJE

Riječ se Božja utjelovila i nastanila među ljudima, s njima u svemu slična osim u grijehu (Hebr 4,15). Očitujući se u tijelu, Isus ostaje poslušan svome poslanju: ono što On naučava predstavlja objavu neizrecivoga Božjega otajstva prema čovjeku i poziv je svakome čovjeku da ostane u zajedništvu s Njime, u Duhu, da bi zadobio Kraljevstvo.

Djevica je Marija povjerovala Božjoj riječi i prihvaća je za spasenje čitavoga svijeta. Na taj je način Marija postala “uzorak življene vjere svakome vjerniku” (TMA, br.43).

Božićno vrijeme ove pripravne godine u Velikom jubileju 2.000 godine osobito je prilagođeno produblivanju otajstva utjelovljenja Sina Božjega, njegova rođenja iz djevičanskoga Marijina krila i nužnošću vjere u Njega da bismo se spasili (TMA, br.40).

BDJENJE PRED SVETKOVINU ROĐENJA GOSPODINOVA

(Badnji dan) - 24. prosinca 1996.

“Sutra ćete vidjeti njegovu slavu.”

Spasitelj je blizu. On je radosni Božji dar svome narodu (Iz 62,1-5). Obećani je Spasitelj iz roda Davidova (Dj 13,16-17.22-25) pa pripada našem pokoljenju. Sin je Marijin i istovremeno istinski Sin Božji. On je Emanuel = *Bog s nama* (Mt 1,23). Pred tim neizrecivim otajstvom Crkva bez prekida pjeva zahvale Bogu. (Ps 89/88)

BOŽIĆ - 25. prosinca 1996.

1. Misa polnočka

“Danas nam se rodio Spasitelj.”

Proročke riječi iz Iz 9,1: *“narod koji je tmini hodio svjetlost vidje veliku”* ispunjene su u ovoj svetoj noći u kojoj nas obasjava slava Gospodnja (Lk 2,9). Crkva izražava svoju vjeru anđeoskim riječima: *“Javljam vam veliku radost ... danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj, Krist Gospodin”* (Lk 2,10-11). Rođenje je Isusovo donijelo spasenje svim ljudima (Titu 2,11-14). Božić je već početak otkupljenja jer je u ljudskoj naravi prihvaćeno ono što će Sin Božji ispuniti za nas vazmenom žrtvom.

2. Misa zornica

“Očitovala se dobrota Boga, Spasitelja našega.”

U Isusu se *“očitovala dobrostivost i čovjekoljublje Boga našega”* (Titu 3,4-6). Upravo je spasenje koje Isus donosi djelo duboke preobrazbe čovjeka koje se ostvaruje *“kupelju novoga rođenja i obnavljanja po Duhu Svetom”* (Titu 3,5) kojemu je Crkva, *“sveti puk”* i *“grad neostavljeni”* (Iz 62,12), posjedovateljica i djeliteljica. Besplatni dar Božji traži da bude primljen. Čitanje iz Lukina evanđelja 2,15-20 predstavlja nam različite uzorke prihvaćanja Spasitelja među kojima se ističe Marija koja *“u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu”* (Lk 2,19).

3. Danja misa

“Svi krajevi svijeta vidješe spasenje Boga našega.”

Otajstvo utjelovljenja ima i kozmičku dimenziju: utjelovljena Riječ obuhvaća u sebi sva stvorenja da bi ih oslobodila raspadljivosti (usp. predsl. II). S druge strane, “otajstvo čovjeka postaje istinski jasno jedino u otajstvu utjelovljene Riječi” (GS 22). Riječ koja bijaše kod Boga i koja bijaše Bog (Iv 1,1), očitovanje slave Očeve (Hebr 1,3), utjelovi se i nastani među nama (Iv 1,14). U Njemu su svi ljudi svih vremena pozvani na milost da postanu djeca Božja (Iv 1,12). U Kristu Isusu, savršenom Bogu i savršenom čovjeku (Kalcedonski sabor), naša je narav uzdignuta na uzvišeno dostojanstvo.

BLAGDAN SVETE OBITELJI - 29. prosinca 1996.

“Gospodin je vjeran svome savezu.”

Po vjeri Abraham nije oklijevao žrtvovati Izaka, sina obećanja (Usp. Hebr 11,8.11-12.17-19). “Otac i majka Isusova divili su se onome što se o njemu govorilo” (Lk 2,33). Te nam riječi potvrđuju zahtijevnost vjere i za Mariju i za Josipa. Vjeran je prije svega Bog (Hebr 11,11) i zaslužuje da mu se vjeruje jer je vjeran svojim obećanjima. Kršćanska obitelj treba, prije svega, smoci odvažnosti živjeti svoju vjeru i svjedočiti: “Najvažniji cilj ovoga Jubileja jest: učvršćenje vjere i kršćanskog svjedočenja” (TMA, br.42).

SVETKOVINA SVETE BOGORODICE - 1. siječnja 1997.

“Bog posla Sina svoga rođena od žene.”

Tijelo je Kristovo ono tijelo koje je on preuzeo u krilu svoje majke Marije (Lk 2,21), kćeri Adamove kao što smo to i mi. Marijino se materinstvo umnaža rađanjem nove djece Božje po Sinu Božjemu. Ustvari, oplođujući ponizno djevičansko materinstvo i “šaljući Duha u srca naša”, Bog nam je darovao posinaštvo djece Božje pa nismo više robovi nego zakonita djeca i baštinici milosti Božje (Gal 4,5-7). Eto zašto Mariju častimo kao Majku Kristovu i majku cijele Crkve (Popričesna molitva).

Blagoslovljeni plod Marijine utrobe, blagoslovljena među ženama (Lk 1,42), postaje uzrok blagoslova svih ljudi. Na njoj odsijeva dobrostivost i sjaj Božjega lica (Br 6,22-27) da bi sva zemlja upoznala putove Božje i svi puci Božje spasenje (Ps 67/66). U Kristu Isusu nalazi svoje mjesto sve stvoreno, Stvoritelj od koga proistječu sva stvorenja prihvaća i otkupljuje u Kristu. Krist je u tom smislu ispunjenje čežnjâ svih religija svijeta i jedina konačna luka spasenja (TMA, br.6).

DRUGA NEDJELJA PO BOŽIĆU - 5. siječnja 1997.

“Riječ je tijelom postala i prebivala među nama.”

Tema *mudrosti*, koju hvali odlomak iz Knjige Sirahove (24,1-4.8-12), prisutna je i u današnjoj poslanici (Ef 1,3-6.15-18) gdje izražava konkretno Božje djelovanje u povijesti Izabranoga naroda, djelovanje koje doživljava svoj vrhunac u Riječi-Mudrosti Božjoj koja se utjelovila (Iv 1,1-18), i nastavlja svoje djelo u vjernicima u Kristu Isusu po Duhu mudrosti i objave (Ef 1,17). Od Isusova rođenja, koje slavimo svetkovinom Božića, u nama se konačno nastanio Krist “Mudrost” koja nam objavljuje Oca i dariva blagoslov Duha Svetoga.

BOGOJAVLJENJE - 6. siječnja 1997.

“Klanjat će se tebi, Gospodine, svi narodi zemlje.”

Poslanica Efežanima govori o *otajstvu* objavljenom po službi apostola i proroka prema kome su svi pogani pozvani da u Kristu postanu subaštinci, sutijelo i sudionici obećanja po Evandelju (Ef 3,6). Pred Gospodinom koji dolazi ne uračunava se ni rasa, ni kultura, niti ljudska mudrost nego samo vjerska raspoloživost i budnost na znakove vremena. Životnost se vjere očituje u pozivu svjedočenja i naviještanja svim ljudima iskustva spasenja poput Mudraca na povratku u Betlehem (Mt 2,1-12).

Vesela vijest Evandelja upućena je svim ljudima. U pripravi Jubileja 2.000 godine Crkvu potiče nova svijest poslanja koju je primila od Krista (TMA, br.21).

KRŠTENJE GOSPODINOVO - 12. siječnja 1997.

“Ovo je sin moj ljubljani, u njemu mi sva milina.”

Krštenje je Gospodinovo skromno ali temeljito polazište Isusova poslanja da javno naviješta Evandjelje (Dj 10,38). Božanska potvrda Isusova poslanja dolazi u glasu s neba: *“Ovo je sin moj ljubljani, u njemu mi sva milina”* (Mk 1,11). Svaki čovjek koji je u Krista kršten pozvan je “u pravdi” (Iz 42,6) na slavu time što je postao član naroda Božjega.

MOLITVENA OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

18. - 25. siječnja 1997.

“Tko uzvjeruje i pokrsti se, bit će spašen.”

U molitvenom tjednu za jedinstvo kršćana Crkva zaziva Gospodina da bi oni koji su posvećeni jednim krštenjem postali i jedna jedina obitelj (Ef 4,1-7, 11-13). Krist je u noći u kojoj je bio izdan molio za svoje učenike da postanu jedno stado. Jedinstvo je Crkve znak i otajstvo zajedništva u Kristu što je izričita volja Boga Oca (Iv 17,11-19).

PRIKAZANJE GOSPODINOVO U HRAMU - 2. veljače 1997.

“Vidješe oči moje spasenje tvoje.”

Kristov dolazak u Jeruzalemski hram, naviješten kao početak slave u proroka Malahije (3,1-4), pozdravljen je u vjeri starca Šimuna kao spasenje “sviju naroda” (Lk 2,30-31). Bog je došao među nas, osobno je trpio za nas (Hebr 2,18), spasio nas je svojom krvlju i to je blaga vijest koju trebamo prihvatiti u svome životu i pronijeti do kraja kruga zemaljskoga.

Blagdan Gospodinova prikazanja zaključuje božićno vrijeme a žrtvom Djevice Majke i Šimunovim proroštvom (Lk 2,33-35) započinje putovanje prema Uskrsu.